

Рэальнасць казкі

Дзіўныя падарожнікі, якія апынуліся на мяжы зямлі і неба, цемры і святла, рэальнасці і казкі... Не менш дзіўная закаханая парачка, згубленая ў часе і знойдзеная ў вечнасці... Лятаючая незнаёмка, знаёмая кожнаму, хто сам любіць лятаць у мроях... Птушкаловы, скамарохі, блазны... Ад яго твораў так і вее нейкай кароўнай казкай, але разам з тым у паставах, рухах, вачах яго фантастычных персанажаў усім рэальныя — чалавечыя — любоў, радасць, спгада, смутак, боль... Як такое магчыма? Ді праўда тое, што самы вясёлы клоўн на арэне цырка — самы вялікі пакутнік у жыцці?

Малады мастак Аляксандр Салтавец, аўтар выставы "На мяжы рэальнасці і казкі", якая сёння працуе ў сталічнай галерэі Універсітэт культуры", і сам не

можа патлумачыць, чаму вось ужо цягам дзесяці гадоў да яго прыходзяць такія фантастычныя вобразы.

— Я пачынаў як звычайны пейзажыст, хадзіў з мальбертам па наваколлі, вышукваў маляўнічыя краявіды, дзясяткамі маляваў нейкія рачулікі, хаткі, узгоркі, але ўсё гэта зусім не прыносіла мне ўнутранага задавальнення, — расказвае Аляксандр. — Але неяк мне прымроілася нешта зусім незвычайнае, потым яшчэ і яшчэ... І паступова пачаў выпрацоўвацца стыль, які вы можаце тут назіраць. Гэта нават не стыль, гэта стан душы... Я зразумеў, што гэта маё, тое, што, мабыць, было са мной заўсёды...

Дарэчы, мастацкі стыль Аляксандра Салтаўца прафесійныя мастацтвазнаўцы сапраўды лічаць вельмі адмет-

"Закаханая", 2011.

ным, самавітым і як бы засяроджаным у самім сабе, што не так ужо і часта сустранеш у маладзёжным мастакоўскім асяроддзі, — большасці хочацца ці эпаціраваць, ці бясконца эксперымантаваць. Адчуваючы гэта, яго творы з задавальненнем купляюць калекцыянеры з блізкага і далёкага замежжа, але Аляксандр, здаецца, і не думае пра ўсю калямастацкую мітусню — ціха сабе жыве ў вёсцы Грэск Слуцкага раёна, там жа выкладае жывапіс у дзіцячай школе мастацтваў (у якой сам калісьці вучыўся), радуецца прыгажуні жонцы Наталлі (свайму найпершаму ж крытыку) і маленькаму сыну Стэфану, час ад часу сустракаецца з такім жа, як і сам, мастаком-пустаўльнікам з суседняй вёскі і... малюе, малюе, малюе... Пераважна па начах, начамі на пралёт да самай раніцы.

— Аляксандр, а не хацелася б жыць у Мінску? Круціцца там у бурлівым мастацкім віры? Вас жа з вашым бяспрэчным талентам дакладна прынялі б у маладзёжную секцыю Беларускага саюза мастакоў!

— Ды не... Навошта мне гэта? Хіба я стану лепш маляваць ад таго, што ўступлю ў Саюз?

— Ну, а перспектыва часцей і шырэй выстаўляцца? Удзельнічаць у калектыўных мастацкіх праектах?

— У мяне гэтая выстава адзінаццатае персанальная па ліку... Усе папярэднія былі ў маленькіх гарадах і мястэчках. Тут таксама ёсць свой глядач, удзячны... І дзеці, у якіх я выкладаю, таксама мае глядачы, мы часта разам малюем на занятках, яны — сваё, я — сваё. Ну і, канечне, жонка. Праўда, усе

"Падарожнік", 2010.

карціны я стараюся пісаць найперш для яе.

— Ваша цяперашняя выстава вельмі трапна называецца "На мяжы рэальнасці і казкі". Але які самы вы лічыце: тут больш рэальнасці ці казкі?

— Тут усё — рэальнасць. Я ўсё гэта бачыў. І мне вельмі хацелася б, каб усё гэта бачылі і іншыя людзі.

...Калі вы раптам калі-небудзь падхопіцеся сярод ночы ад нейкага трывожнага сну ці вас калі-небудзь будзе мучыць бяссонніца, успомніце пра такога мастака — Аляксандра Салтаўца. Падумайце пра тое, што ён у гэтую ноч, як і заўсёды, недзе ў сваім Грэску таксама не спіць, усё малюе сваю чарговую незнаёмку ці, быць можа, на гэты раз схімніка... Малюе, між іншым, і для вас.

Матэрыялы падрыхтаваў
Мікола ЧЭМЕР.
gilevitch@nastgaz.by
Фота аўтара.